

for, at det kunde være rigtigt at forhøje det ret betydeligt, navnlig for Lærere paa Landet. Selvfølgelig er der ved Fastsættelsen af Stipendiet mange Hensyn at afveje over for hinanden — det nægter jeg ikke — men i Almindelighed har jeg det Indtryk, at det er Stipendiernes ringe Størrelse, der bevirker, at der hvert Aar indkommer saa faatallige Ansøgninger fra dygtige Lærere i Landsbyskolerne, og at der kommer saa faa Elever af disse paa Kursuset. Jeg tillader mig at henlede den ærede Ministers og det ærede Finansudvalgs Opmærksomhed paa dette Forhold. Jeg vil bede det ærede Finansudvalg foreløbig at tage Spørgsmaalet under Overvejelse og søge Forhandling med den højtærede Minister derom. Det forekommer mig, at Sagen maa bringes ind i et andet Spor. Efter mit Skøn kunne vi endnu ungaa at bygge, naar man nægter en stor Del af de yngste Lærerinder fra Kjøbenhavn, Frederiksberg og Villabyerne Adgang samt ogsaa i enkelte Tilfælde privat ansatte Lærerinder, som kun have en Families Børn at undervise, thi ogsaa disse have jo Adgang til at indsende Ansøgning og faa Kursus. Naar dette sker, vil Elevantallet vistnok ikke blive større, end at Kursuset meget vel kan nøjes med Lokalerne i Stormgade Nr. 17 endnu i nogle Aar, og vi kunne saa se Tiden an.

Endnu har jeg en lille Bemærkning at gøre om denne Sag. Den angaar den Beretning, som er udgivet af Forstanderen for Statens Lærerkursus, Hr. Professor Olrik. Det er lidt vanskeligt deraf at faa et virkeligt Billede af dette Kursus. Der staar ikke noget om, hvor gamle Eleverne ere, eller fra hvilket Seminarium hver enkelt Elev er dimitteret, og naar Dimissionen har fundet Sted. Endelig er der enkelte af Beregningerne, som ligefrem spænde Ben for hinanden, altsaa ikke ere nøjagtige. Det kunde være ønskeligt i Beretningen at faa endnu en Tabel, der medtog det, som jeg nævnede, og for øvrigt ogsaa havde Plads til andet, idet det ogsaa kunde meddeles, hvilke Fag Eleverne undervises i, hvor de paagældende ere ansatte, om de have deres Virksomhed i Byen eller paa Landet og hvor. Jeg henstiller til den højtærede Minister, om det ikke kunde være rigtigt at overveje denne Sag og faa denne Reform med Hensyn til Aarsberetningen for dette Kursus gennemført.

I Lørdags have et Par Medlemmer henvendt nogle Bemærkninger til mig. Det ene var det ærede Medlem for Ringkjøbing

Amts 4de Valgkreds (S. Svendsen) som vistnok ikke er til Stede. Han fandt det urigtigt af mig, at jeg saa stærkt havde betonet, at det var Skattelovene, hvorpaa man skulde arbejde i Løbet af denne Samling, og at alle andre politiske Spørgsmaal ved Siden deraf maatte betegnes som smaa, som Spørgsmaal af underordnet Betydning. Han mindede mig i denne Sammenhæng om, at, hvad det kom an paa, var ikke just, hvilke Samfundslag de forskellige Reformkommissioner kom til gode, men at man kom til at udøve Ret og Retfærdighed. Jeg var glad ved denne Udtalelse af det ærede Medlem, for der i det hele taget noget, jeg har gjort til Ledetraad for min Deltagelse i det politiske Arbejde, saa er det netop dette, saa vidt muligt, at gøre Ret og Skel til alle Sider i Samfundet. Jeg maa dog sige, at jeg slet ikke har sagt det saaledes, at jeg brød mig ikke noget om Lønningslovene. For mig stiller det sig saaledes, at Lønningsforhøjelser til flere af Statens Funktionærer ere i høj Grad nødvendige. Det er fra Funktionærernes Side et Retfærdighedskrav dette om forøget Løn; jeg føler mig overbevist derom, og de, som have arbejdet sammen med mig i Lønningsudvalg, vide meget vel, hvorledes min Stilling er i denne Henseende, men mit Standpunkt er i denne Samling baade Skattelove og det andet, og jeg siger ogsaa: Kunne vi ikke faa andet end Lønningslove, er jeg tilbøjelig til at tro, at vi faa ingen Ting i denne Samling. Det sagde jeg forleden Dag, og det siger jeg fremdeles. Naar man skal løse eller fjerne Uret paa de forskellige Omraader, hvorom der her kunde være Tale, synes det mig, det Spørgsmaal kunde være ret betimeligt: Hvor gammel er den Uret, vi have at bakses med, hvor er den ældst, og der, siger jeg, lægge Skattelovene netop Øksen ved den Uret, som har været i Aarhundreder. Jeg skal saaledes nævne Tiendeafgiften paa Bondejord, som der er Tale om at afløse ved den Reform, der paatænkes gennemført. Jeg maa nedlægge en bestemt Indsigelse mod, at jeg skulde have talt paa mit Partiis Vegne forleden Dag, det har jeg ikke gjort. Hverken i denne Sal eller privat kunde jeg have talt paa Partiets Vegne. Jeg har talt paa mine egne Vegne og har ikke haft Fuldmagt til at tale paa andres. Saa, hvorledes mit Parti stiller sig med Hensyn til det Spørgsmaal, jeg berørte forleden Dag, ved jeg ikke i sin Helhed. I ethvert Tilfælde ved jeg ikke, hvorledes det stiller sig til Lønningsspørgsmaal, men det forhindrer ikke, at man kan have en